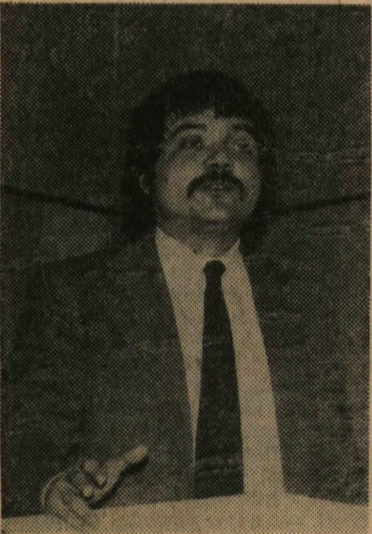

„Diákok a békéért, biztonságért, leszerelésért” konferencia

A legutóbbi küldöttgyűlés egyik hallgatói kérése, javaslatára teljesült azzal, hogy a József Attila Tudományegyetem KISZ-Bizottsága nemzetközi békekonferenciát rendezett „Diákok a békéért, biztonságért és leszerelésért” címmel.

A négynapos rendezvényt november 17-én plenáris üléssel kezdődött a Technika Házában. Megnyitó beszédet dr. Kiss Barnabás, a JATE KISZ-bizottság titkára mondott, mely-

Bulla Miklós előadását tartja

ben először üdvözölte a megjelent vendégeket, a hazai és külföldi küldötteket. A külföldi egyetemeket lódzi, turkui, greifswaldi, koppenhági egyetemisták képviselték. A hazai felsőoktatási intézmények közül a Budapesti Műszaki Egyetem, a Kossuth Lajos Tudományegyetem, a Semmelweis Orvostudományi Egyetem, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem, valamint a Janus Panno-

címmel tartott előadást. Beszédében elemezte azokat a folyamatokat, erőket, melyek — a 70-es évek enyhülési periódusa után — a nemzetközi politikai légkör lehűlését eredményezték. „Két vonalon futnak a nemzetközi politikai élet törekvései — mondta dr. Tolnai László —. Az egyik az enyhülési politika folytatásának igénye. A másik a hidegháború irányában hat, s a fegyveres konfliktus anyagi bázisának kialakítása a cél.” A Külügyi Intézet munkatársa jellemezte az Egyesült Államok katonapolitikáját, s szövege világ új feszültségteremtő forrásairól. „A volt gyarmati területeken számos független ország jött létre melyek érdekeik kifejezésére egyre többet tesznek. Ezen országok érdekei gyakran ütköznek a hagyományos érdekekkel.” mondotta, majd később így folytatta: „Katonailag alapvetően új helyzet állt elő. Az erőszak kiteljesítője — az emberiség történelme során először — korlátozva van azáltal, hogy számolnia kell saját megsemmisülésével is. Ezzel kapcsolatban arra a következtetésre juthatunk, hogy valóban vannak olyan biztonsági lehetőségek, melyek globális érdekként foghatók föl. Mi kompromisszumos megoldásokat keresünk és ajánlunk föl de ezeket a másik oldal képviselői rendre visszautasítják.”

Beszédének utolsó részében szövege a két szuperhatalom felfegyverzetségi adatairól, nemzeti jövedelmük hadászati célokra fordított hányadáról, a két katonai tömb kiadásainak országokénti megoszlásáról, majd így zárta szavait dr. Tolnai László. „Az egyensúly kérdése csupán katonatechnikai oldalról nem közelíthető meg. Egy világban élünk — a kölcsönösen jelentkező biztonság-igények szempontjából a komp-

szereleést célzó bizottságok jönnek létre.”

Az első nap délutánján a résztvevő küldöttek közös szekciósülésen az európai béke-és biztonság kérdéseit vitatták meg.

A hozzászólók közül az NDK-beli képviselő kijelentette: a békeharc alapvető célkitűzésének tartja, hogy Európa nukleáris fegyvermentes övezetté vájon. Hasonlókról beszélt a nemzetközi szervezet görög képviselője, amikor kormánya erőfeszítéseiről beszélt Görögország nukleáris fegyverektől való megszabadítása céljából. A dán küldött sajnálattal közölte: a kormányváltás náluk a békepolitikában negatív változást hozott. A finn vendégek viszont többnyire elégedetten nyilatkoztak országuk politikájáról, a nemzetközi mozgalommal való kapcsolatukról. Egy magyar felszólaló megjegyezte: úgy érzi, nálunk nincs különbség a kormány békepolitikája, s törekvései között. „Itt mind a 10 millió ember ugyanazt akarja, mint a kormány.” — állapította meg. A greifswaldi képviselő újabb hozzászólásában úgy fogalmazta meg a szocialista illetve kapitalista társadalmi békeharc különbségét, hogy — mint mondotta — „a szocialista társadalmakban a békefogalmaknak pontos útmutatást ad a marxizmus-leninizmus.” A lengyel küldött Leonyd Breznyev békeharcos szerepét méltatta, valamint a két eltérő berendezkedésű világrendszer békés egymás mellett éléséről vallott nézeteit idézte.

A rendezvényt követő első napja a Valahol Európában című magyar film vetítésével zárult. A második és harmadik napi szekciósülésen immár két csoportra osztva folytatódott. Temák: 1. Az oktatás, a tudomány, a kultúra szerepe a béke nevelésben a békeharcban. 2. Az ifjúsági és diákszervezetek szerepe a békéért, a leszerelésért folyó harcban, az elmúlt időszak akciói, lehetséges kezdeményezések a jövőben.

Ezen megbeszélések során szó esett többek között a következő témákról: a békeharc, mint politikai nevelőeszköz; az egyetemisták speciális lehetőségei a békeharcban; a nukleáris fegyvermentes övezetek kialakítása; a pedagógusok, orvosok lehetséges szerepe a békeszerető magatartásra való nevelésben; az ifjúsági sajtó lehetőségei a békeharcban, stb. (A szekciósülés részletes tartalmát következő számunkban ismertetjük).

A második napi program délután városnézéssel folytatódott. Ennek első állomása a megyei tanács épülete volt, ahol Bányainé dr. Birkás Mária, a megyei tanács elnökhelyettese tartott tájékoztatót a konferencia résztvevőinek. Rövid beszédet mondott, melyben először a tanács nevében üdvözölte a megjelenteket, majd a konferencia aktualitását hangsúlyozta, valamint kijelentette: a maguk részéről, a saját eszközeikkel is támogatni kívánnak minden olyan kezdeményezést, ami a béke ügyét elősegíti.

Végezetül azt kívánta Bányainé dr. Birkás Mária a konferencia résztvevőinek, hogy végezzék felelősséggel, örömmel és sikerrel munkájukat. Ezután kö-

A szekciósülések beszélgetései angol nyelven folytak

vetkezett a városnézés, majd az esti program, amely a Juhász Gyula Művelődési Házban zajlott. A rendezők találkozózt hoztak létre a magyar békefogalom képviselőivel. Vendégek voltak: Szentesi György mérnök-alezredes, a genfi leszerelési bizottság magyar kormányszakértője, a Haditechnika című folyóirat felelős szerkesztője; dr. Törő András nemzetközi jogász, az Országos Béke-tanács leszerelési és fejlesztési bizottságának tagja; Bakonyi József római katolikus lelkész, a katolikus papi békefogalom országos titkárságának tagja; valamint Lakatos Tibor, az OBT leszerelési és tudományos bizottságának tagja.

A találkozó filmvetítéssel kezdődött. A Pannónia filmstúdió néhány — háborúellenes céllal

vetkezett a városnézés, majd az esti program, amely a Juhász Gyula Művelődési Házban zajlott. A rendezők találkozózt hoztak létre a magyar békefogalom képviselőivel. Vendégek voltak: Szentesi György mérnök-alezredes, a genfi leszerelési bizottság magyar kormányszakértője, a Haditechnika című folyóirat felelős szerkesztője; dr. Törő András nemzetközi jogász, az Országos Béke-tanács leszerelési és fejlesztési bizottságának tagja; Bakonyi József római katolikus lelkész, a katolikus papi békefogalom országos titkárságának tagja; valamint Lakatos Tibor, az OBT leszerelési és tudományos bizottságának tagja.

A harmadik nap programja — a már említett szekciósüléseken kívül —: ifjúsági békegyűlés a városi Sportcsarnokban. Itt először Illyés Gyula Óda a törvényhozóhoz című verséből mondott el egy részletet Benda Tibor, majd Hegedűs Andrea, JATE-s hallgató szövege a résztvevőkhez. Az egyetemi óvoda gyerekeinek játékos-táncos műsora után Muzsaj András énekes-előadóművész politikai és békedalokból

A „bemelegítő” az ismerkedési est volt (Benyhe János felvétele)

készült — rövidfilmjét pergették le — gondolatébresztőnek. Ezután Lakatos Tibor az OBT nevében üdvözölte a küldötteket, vázolta az általa is képviselt szervezet elképzeléseit, céljait, s többek között ezt mondta: „A közös erőfeszítés nagy ereje lehet a 37 éve tartó béke megőrzésének. S bár 37 éve világ-béke van, helyi háborúk azért vannak. Az imperializmus törekvései veszélyeztetik az erőegyensúlyt, a béke ügyét.” Később így zárta szavait: „A békefogalomban nincsenek kétnyes kérdések — így várjuk az Önök kérdéseit” — fordult a résztvevőkhöz.

A kérdezők többek között a különböző hírből, hallomásból ismert fegyverek hatását, veszé-

összeállított programja hangzott el, majd a DIVSZ képviselője, az NSZK-beli Joachim Richter mondott beszédet. A Canticum-kórus néger spirituáléból összeállított műsora következett, majd Cs. Nagy Mihály ifjúnok szövege a megjelentekhez. A Kormorán-együttés műsora zárta a békegyűlést.

A befejező, negyedik napon újból a Technika Házában találkoztak a delegáltak, illetve az érdeklődők, plenáris ülésen. Először Bokor Tamás, majd Engi Katalin számolt be a két szekció munkájáról, majd a konferencia résztvevői felhívást fogadtak el. Ebben — többek között — a következőket szövegezik le: „A 70-es évek erőegyensúlya után az USA vezető köreinek nyomására a NATO újabb erőteljes fegyverkezésbe kezdett, s ez potenciálisan növeli a háborús veszélyt... A béke megőrzése érdekében támogatjuk a szocialista országok, s minden más realitás, józan erő békekezdeményezését, amelyek elősegítik a fegyverzetek csökkentésére és leszerelésére irányuló tárgyalásokat. Üdvözöljük a Szovjetunió fogadalmát, miszerint nem alkalmaz elsőként atomfegyvert. Nem akarjuk a fegyverzetek gyarapítását, elítéljük az új központosított nukleáris rakéták telepítését Nyugat-Európában! Követeljük, hogy a két katonai tömb képviselői folytassanak érdemi tárgyalásokat a kérdésekről!”

A plenáris ülés a hivatalos zárása volt a konferenciának. A bel-és külföldi küldöttek, vendégek azonban délután, a KISZ-iskolán tartott fogadáson, a viszontlátás reményében búcsúztak el egymástól.

B. T.

A megnyitó ülés résztvevőinek egy csoportja

nus Tudományegyetem küldte el képviselőjét, a két helyi intézmény — JATE, SZOTE — delegált egyetemistáin kívül. Ugyanakkor megtisztelte a konferenciát jelenlétével a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség, a Nemzetközi Diákszövetség, az Országos Béke-tanács valamint a KISZ Központi Bizottságának képviselője is.

Rövid megnyitójában dr. Kiss Barnabás hangsúlyozta: a fiatalok közöttük a diákok a leginkább érdekelték a béke megőrzésében. „Mi nem egyszerűen békét akarunk — mondotta — hanem olyan helyzetet, melynek része a leszerelési folyamat és a széleskörű nemzetközi együttműködés. Ebben jelentős szerepet játszhatnak a nemzetközi diákmozgalmak.”

A JATE KISZ-bizottságának titkára megemlékezett két évfordulóról is. 1945. november 10-én Londonban 80 ország képviselőinek részvételével alakították meg a Demokratikus Ifjúsági Világszövetséget. A konferencia nyitónapja a nemzetközi diáknapi, azon cseh és szlovák diákok emlékére, akik részt vettek az 1939. november 15-i antifasiszta tömegtüntetésen.

Dr. Kiss Barnabás megnyitójában utána dr. Tolnai László, a Magyar Külügyi Intézet munkatársa lépett a mikrofonhoz, s „Az európai béke és biztonság kiállításai a helsinki folyamat”

romisszumok keresése az, amire lehetőségek kibontakoztatását rejti magában.”

A délelőtti ülés második előadását dr. Bulla Miklós, a KISZ KB Egyetemi, Főiskolai Tanácsának társelnöke tartotta. „Az ifjúság szerepe a békeharcban” címmel.

Elmondotta hogy alapvető cél az, hogy tisztázzuk: milyen az ifjúság viszonya a háború és béke kérdéséhez; kikre gondolunk a béke ellenfeleiként; mit tehetnek az ifjúsági szervezetek a békéért. „Fölmerül a kérdés — hangoztatta dr. Bulla Miklós, — hogy az a nemzedék, amely nem érte már meg a háborút, miként viszonyulhat most a háború és béke kérdéséhez. Jó, hogy háborús szenvedésben nem volt része a fiataloknak, s nagyon remélhető, hogy enélkül is el tud jutni arra a fokra, hogy felelősséget tudjon viselni a béke sorsa iránt.”

Beszédének záró részében még arról is szövege az előadó, hogy a fiatalság köreiben nem kis mértékben a nyugati natalmak váltottak ki tiltakozást, azzal hogy szovjet veszélyről beszéltek. Figyelmeztetett: a Szovjetunió mindig válaszfegyverkezés volt, majd így zárta szavait dr. Bulla Miklós: „Az szeretnénk, ha fegyverkezési ellenőrző, csökkentő, le-

Az előadásokat szekciósülések követték